

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
c/o. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Товариство “Українських Робітничих Вістей”
Передплата на рік \$4.00

Адреса:—

UKRAINIAN LABOR NEWS

c/o. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщений в газеті рукопис не звертає ся, хіба що допустивши ви-
рвено зазначити, що бажав звороту своєї рукописи на случай її непоміщен-
ня залучити поштовою марку на її пересилку.

ОВОЧИ ВЕРСАЛЬСЬКОГО “МИРА”

Неслухняні діти версальської мами “чим більше старіють,
тим більше дуріють” вже дають своїм татам спати. А виника-
ють вони одна за другою, як гриби після дощу: не всім зник-
нути Анууішо, як народив ся Желіговський; Желіговський е-
ще не приборканий, а Корфант вже й собі почав “вередува-
ти”... Та ще в такий нечесний спосіб, що готов був підняти
руку на тих, хто привів його до життя.

“Армія польських героїв буде наново змобілізована, щоби
бити Велику Британію, Німеччину, когобудь або кожного”.

Родичі — Лойд Джордж з Бріаном — перекинулись між
собою ізза сего “нерозумного сінка” кількома “дипломати-
чними словами” і рішили всетаки його осадити. Франція, як
се і подобає матері, маючій завжди до дітей жалість і поту-
раючій їх вибрикам, вступалась за Корфантом і казала дати
йому той нечесний Шлеск, нехай “побавить ся”, тим більше,
що Шлеск належить до ворожого сусіда. Але Джан Буда, як
більше розсудливий чоловік, знає, що як віддати Шлеск Корфан-
тому, то той, “побавившись”, все одно передасть його Фран-
ції, тоді як з Німеччини треба ще взяти велику належність
за те, що її побила.

Польська патріотична преса підняла шалену кампанію
проти Англії, в якій своєю панською хвалюватістю показала
вершок своєї дурності: “бити Велику Британію, Німеччину,
когобудь або кожного”.

З другої сторони українська патріотична преса, як в Євро-
пі, так і в Канаді та Америці, уважаючи завжди Лойд Джор-
джа “прихильником української справи”, почала скакати від
радість, що аж тепер прийде Польщі кінець: раз тому, що
Лойд Джордж “наш прихильник” і “бажає самостійности укра-
їнському народові” взагалі, а Галичині з окрема, по друге
тому, що “вороги наших ворогів є нашими приятелями”.

Тимчасом всі викрики “гнів” і “загрози” польської патрі-
отичної преси, і теляча радість української — лопнули як бань-
ка з мила. Бо судячи після останніх донесень, на Шлеску
відиграє ся тепер така трагі-комедія: Польські з Німцями
чублять ся, французькі війська з італійськими покищо на се
дивлять ся, а тепер прибувають ще і англійські війська. Тим-
часом Лойд Джордж з Бріаном планують конференцію ад-
міністрів прем'єрів, яка має вирішити, до кого буде належати
Шлеск, а если прийде ся і поділити його — то між ким і як.

Не треба бути пророком, щоби сказати, що Шлеск буде
поділений так, як в казці мужик, запрошений паном, розділен
гуску.

Ноги Шлеска дістають ся Німеччині, крила — польській
шляхті, а найсміачніша частина тому, хто ділить. Запорукою
того, що розділюючий себе не скривдить є присутність ан-
глійських військ на Шлеску.

Польща не дістане Шлеска вже хочби з тої простої при-
чини, що антант треба стягнути з Німеччини \$33,750,000,000 від-
шкодованя, тому не є в її інтересі роздавати иншим державам
промислові округи Німеччини, котрі є головним жерелом тих
мільярдів, які вона має отримати від Німців.

Газети доносять, що французьке правительство тримає
сторону Польщі. Воно мусить се робити. Адже польська
шляхта до сеї пори є найвірнійшою служницею французьких
капіталістів. Тому Франції ніяково виступати отверто проти
неї, а для ока буде навіть її обороняти. Уступити Франція
лише під “натиском” Англії і Італії. Поки англійські і італійські
війська на Шлеску будуть “встановляти порядок”, то францу-
ські — будуть “неутраляні”. Французька буржуазія вдаючи
прихильництво польській шляхті і остаючи вірною собі, буде
вести в шлесксьім питаню таку політику, в якій буде старати ся
і “деньгі проіобрести і невинність соблості”.

Та ще авантура з Корфантом на Шлеску, як одна з на-
слідків версальського мира, далеко не скінчилась, як на Балка-
ні дозріває новий клопіт. Балканські “брати”, незадоволені
поділом їх антанто, показують намір винити поділ по свое-
му. Греки, яким не владо ся завоювати Туреччину, хотять по-
більшити свою державу на рахунок Болгарії, Болгарія хоче
відобрати чю частину тої території, яку вона втратила підчас
останньої війни, а Сербія хоче затримати за собою всю ту
територію, яку вона придбрала за останню війну. Але біда в тім,
що ні одного бажаня котрої небуд з сих держав не можна
загадожити, не спричинивши кривди другій.

Крім того антантські миротворці, щоби піддержувати во-
йовничого духа у ворогуючих між собою балканських царків,
або може просто з якихось інших своїх “стратегічних” цілей,
лишили невирішеним ще питане про принадлежність терито-
рії Македонії і Альбанії, які завжди були предметом воро-
жачі балканської буржуазії і її кешенькових царків. Тепер сі
царки рішили, що прийшов час самим розділити між собою сі
спірні території. А що ніяково виступати офіційно, щоби зра-
зу не навести на себе гнів своїх панів антант, вони рішили
ужити тактики своїх попередників: Анууіція, Желіговського
і Корфанто. Жадна з них не видивнула ще покищо свого
Корфанто, але грецькі “нерегулярні” банди заняли вже в
Альбанії два стратегічні пункти, які домінують над найтодо-
війшим альбанськими містами Коріцою і Аргірокастрою.
Греки домагають ся для себе тих альбанських міст тому, що сі
міста, як вони кажуть, “обіцяні бушумою прем'єрови Бенізе-
лосови за грецьку службу антант”. Коли-ж Греки, вислуго-
вуючись антант, понесли поразку в Малій Азії, то на сім має
потерпіти Альбанія, заплачавши Грекам своїми двома головни-
ми містами і частиною території за те, що їх Турки побила.

Займаючи “нерегулярно” альбанську територію, грецька
“нерегулярна” буржуазія більш отверта в своїх замірах, ніж
Анууіція, Желіговські та Корфант.

Вона не каже, що ся територія чи сі альбанські міста на-
лежать до Греції по якомусь там історичному праву, а просто

займає їх тому, що антант ім їх обцяла, а ще більше тому,
щоби “підняти престиж грецького короля Константина”, який
так йому потрібний після поразки в Малій Азії.

Але що на се скажуть тепер батьки антант? Діло в тім,
що сі альбанські міста вони обцяли за вірну грецьку службу
Бенізелосови, а після історії з милою, в Греції на троні сів
Константин, якому батьки антант не можуть забути його кай-
зеропільства підчас минувшої війни.

В новій назрівалючій балканській авантурі буржуазна преса
бачить загрозу нової світової війни.

Не на Балкані і не в Корфанто авантурах заключаєть ся
загроза нової світової війни, а в тім, хто сі авантури спричинив,
хто зробив їх можливими.

Початок нової світової війни заложено в Версалю, а відбу-
ваючі ся то в одному то в другім місці земської кулі авантури є
лише інтермедіями. Буржуазія і правительства великих країв
самі се добре розуміють і тому вони не тільки не розоружують
ся, про що вони так трубили підчас світової війни, але ще
збільшують свої сухопутні і морські воєнні сили. Світова бур-
жуазія ще далісе бачить: вона бачить, если не вся, то бодай
розумніша її частина, чим для неї може закінчитись ся нова
світова війна. Але її буржуазна психологія каже її, що вона и-
накше і не може робити. Та і само економічне положенє пхає її
на сю, може і послідню для неї, авантуру. Се є закон капіталі-
стичного розвитку. Капіталізм дійшов до вершка свого розвитку
і шукає виходу для свого дальшого істнованя. В сім шукаю
він залів всю Європу нуждою і голодом. Боячись, щоби в тії
зростаючій нужді не знайти собі загибелі, світова буржуазія
готова на новий реванш. Але куди-б вона не повернула, то ви-
ді один. Так як війні добродійні товариства, нервної хрести
та квакери не спасуть Європи від нужди і голоду, так жадні
“демократичні” заходи не спасуть світової буржуазії від тих
нових авантур, в котрих вона має зломати свою голову.

Волинець.

ЯК ЖИВЕ НІМЕЦЬКА ПРОЛЕТАРКА.

Около 70% населеня Німеч-
чини творить пролетаріят. Тре-
тина німечького населеня жи-
ве в містах, що мають поверх
20,000 жителів. В німечькій
пролетарській революції, в бу-
дущій Світовій Німеччині рі-
шальними жєнськими масами
будуть тому горожанки-робіт-
ниці і члени робітничих родин.
Подивимо ся, які сі маси.

В Німеччині, як і в усіх пе-
редових краях, капіталізм у-
кріпляє свої позиції шляхом
систематичного і всеотроного
виховуваня мас в буржуаз-
ній дусі. Се виховуване було
настільки-основне, що і тепер
еще мільони німечьких робі-
тників голоують за буржуаз-
ному католицькому партією
“центра”; другі мільони лише
поступенно відривають ся від
старої соціал-демократичної
партії, яка отверто і щироно
стала на сторону буржуазії і
шість літ підлягала продає про-
летаріят. Що відносить ся до
жєнщин робітничої класи і то-
го виховуваня, яке вони діста-
вали, до його головні заповіді
еще і сьогодні красують
на многочисленних рушник-
ках, котрі по загально-німечь-
кому обичаю прикрашують
і пролетарські ідаїлі.

“Не шукай щастя далеко,
воно у домашнього огнища”,
“У кожного чоловіка повинно
бути своє місце, хоч-би і зов-
сім маленьке, про котре він
може сказати: ось се моє”,
“Милій мужу, не спіняй ся до
обід”, “Правя приносить
благословенє”, “Все зависить
від Божого благословеня” і т. п.
Вся контрреволюційна іде-
ологія старано вишита про-
летарськими руками на сіх
полотенцях. Буржуазія зроби-
ла все можливе, щоби замкну-
ти німечьку пролетарку в тіс-
ний круг сімейних клопотів
і релігійних переживань. В
широкій масі жєнщин робіт-
ничої класи єще сильні сі ста-
рї впливи. Пролетарській ре-
волюції в Німеччині прийде
ся переживувати сі маси не
менше радикально, чим се ро-
бити російська революція в
відношеню до російських ро-
бітниць і селянок.

Але вже в теперішній час з
тої політичною сплячою масою
виділи ся великий револю-
ційний авангард, котрий про-
являє много активності, іні-
ціативу, впертості і одуше-
вленя в новій для него політич-
ній праці. Вихідним пунктом
в революційнім розвитку деся-
ток тисяч німечьких пролетар-
ок явилась війна. “До війни,
я на сором не читала газет” —
часто говорять нинішні пере-
конані і розвита комуністки.
“Тільки війна розбудила мене,
і я зрозуміла, що не може бу-
ти правилим те, що мені го-
ворили попередно”, призна-
ють ся инші.

Важно, що розбуджені вій-
ною жєнські маси, о скільки
вони вступали в партію або
принимали до одної з них,
майже ніколи не йшли до шай-
деманців, а групувались дов-
кола независимих, як партії о-
позиції до війни; після до-
вожого чи коротшого перебува-
нтя там найвідоміша частина
сих жєнщин лекше і скорше як
много мучици переходила до
комуністі.

Тепер, коли независима пар-
тія розколотась, і її праве кри-
ло, зовнішно члїпляючись за і-
дею диктатури пролетаріят, на
ділі котить ся до шайдеман-
ців, коли комуністична пар-
тія Німеччини після груднево-
го обєднаного зїзду з лівими
независимими буде числити
поверх пів мільона членів, —
революційуючі ся пролетар-
ки будуть йти прямо до кому-
ністі. Сей процес вже почав
ся. Таких протетарок не мало.

Війна розбудила німечьку
працюючу жєнщину, а гніт
Версальського мира, котрий
німечька буржуазія цілковито
звалила на пролетаріят, і зрад-
ничтво бунших соціалістів не
дають її знова упасти в спляч-
ку. Версальський мир відібрав
у Німеччини десяту часть тер-
риторії і населеня, десяту часть
вугля, три четвертих залізної
руди, всі колонії, більшу
часть торговельної флотиї
(чотири мільони брутто тон),
150,000 вагонів, 5,000 льокомо-
тив, молочний і инший фєтот,
наложив грошеві податки, за-
гальну суму котрих антант до
сего часу не рішаєть ся назва-
ти (статя ся писана в листопа-
ді 1920. — Ред.). Промислова
криза з кожним днем побіль-
шаєть ся, безробіте і дорожнє
ка ростуть.

Замужна жєнщина в Німеч-
чині не має права на працю
одночасно не має права на до-
помогу безробітної. Замужні
жєнщини всі до одної виклада-
ють ся з фабрик; дівчата, виш-
шовші заміж, тратять роботу;
одночасно з тим батько і
скільки завгодно дорослих не-
жонатих синів, у котрих на у-
держано нема ні одного не-
способного до праці члена сі-
мі, всі до одного мають право
працювати на тім самім заво-
ді, з котрого викладаєть ся ма-
тір шести або осем дїтей. Чи-
сло роцїв, котрі робітниця ви-
служила на заводі, також
спасають її. Правильно, що на
случай зменшеня продукції від-
даються в першу чергу робо-
тницї, ставші на роботу піз-
ніше, не поширяєть ся на за-
мужних жєнщин. Дівчата, ма-
ючі роботу, не йдуть вїнчати
ся, щоби не втратити її. Фа-
бриканти і находячі ся в ру-
ках соціал-демократів профе-
сійні союзи зворушаючо пого-
дили ся на тім, що тьгар без-
робітї повинен перш всемо
упасти на жєнські плечі. Ємно-
го промислових міст, цілі об-
ласти, як наприклад знаменита
Рурська область, де ви майже
не стрінеє робітницю. Вони му-
сли були вернутись до дому
і зложивши руки дивитись, як
дохнуть від голоду і нужди їх
дїти.

Вдова убитого на війні або

розстріляного соціал-демокра-
та Носким робітниця шасля-
йша. Вона має “право” пра-
цювати на фабриці і діставати
від половини до двох третях
платні середного робітника.
Десять процент сего зарїбку
обтягаєть ся фабрикантом і
їде в казну. В літі 1920 року
загально-німечький парламент
(райхстаг) ухвалив закон про
десятьпроцентний податок
від особи наємної праці і п'ят-
найдятьпроцентний податок
з трохі ліпше плаченого ро-
бітника. Для буржуазії, правда,
були також ухвалені податки.
Але сам буржуазний міністер
фінансів недавно признав ся,
що буржуазія і не думає
має їх платити. Добрі шайде-
манці, глосувавші за сїм по-
датком, потїшають робітницю
сладючим робом: “ми весь
час боролось за безпосередні
податки і-от тепер, радуйтесь,
ми їх отримали. Ви повинні
навчитись цїнити се благо”. А
ле догадливіші робітницї від-
повідають їм: “коли з нас бу-
дуть брати по 90% податку,
нам також треба буде радува-
тись, що він безпосередній?”

Податки стягнені з робіт-
ницї і робітницю, числять около
п'ять мільярдів. Стільки саме
вартує удержанє двістатисич-
ного державного ололченя,
котрє зняте тим, що охороняє
буржуазну власність і розпо-
носить сіфїліс по робітничих
мешканцях. Таким робом ні-
мечька робітниця відриває у
своїх дїтей найнеобхідніше,
щоби удержувати катів робіт-
ничої класи.

В Рурській області після
повстаня розкватирована так
звана поліція сусупільної охоро-
ни, — “зелені”, як їх назива-
ють робітниця по їх зелених
мундшурх. Сі здоровені муж-
чини цілими днями шаяють ся
по вулицях, і коли втомлений
гїрник виходить з шахти, де
він виробив обовязкові і над-
обовязкові години, він стрі-
чає чистенького, прибраного
“зеленого”, а прийшовши до
дому, довідуеть сящо його ді-
ти повинні вже о семїї години
рано бути в школі і сидіти по
73 в одній класі, тому що ряд
шкіл віддано для тих-же параз-
итів зелених.

Жінка робітниця бачить і
знає все те. Вона бачить, як
стоять порожні палати бунших
князів, а в великих промисло-
вих центрах, як наприклад Пор-
тсмунд, нема ні одного приюту,
ні одного дітчного саду для
дїтей робітницї. Вона знає,
що Вільгельмови і всім кня-
зям попередне “соціалістич-
не” і нинішнє буржуазне пра-
вительство акуратно вислалли
і висилають їх многолітнєві
доходи. Коли-ж в парламенті
поставлено питане про бе-
сплатну медичну поміч родя-
чим матерам, то ті самі соціал-
демократи голосували проти
сего предложеня. Мільон ма-
рок показав ся сім сторонни-
ком мирного соціалізму знад-
то тяжким для державної ка-
си, і вони винасигнували кож-
дїю родячій матері тільки 25
марок запомоги, рахуючи, що
решта може піти з її власної
кишені.

В виставових вікнах видно
гарну лякировану обув, а про-
летарські діти стують дер-
евляними підшовами на босяй
нозі по вулиці або бігають зо-
всім босі.

В Берліні, після офіційної
статистики, є 30,000 туберку-
лезних дїтей; в Гамбурзі —
13,000, в Ляйпцігу — 10,000,
в Бреславі — 7,000. Буржуазні
Англїчанки, прихивші в Ні-
меччину для студіюваня поло-
женя дїтей, прийшли до заклю-
ченя, що п'ять мільонів проле-
тарських дїтей засуджені в
найближшій будучині на ви-
робку, если услівя їх життя
радикально не змінять ся. В
115 народній школі Берліна з
650 дїтей умерло за останній
рік від недоїданя 85 дїтей. Со-
ціал-демократи наводять сі
факти в своїх газетах і доба-
вляють: “Наші бідні дїти! Да-
вайте, zorganizуємо добродї-
не товариство, і тоді-ми через
кілька літ зможемо сказати

себі, що спасли кілька проле-
тарських дїтей”. Правда, зво-
рушаючо?

Соціал-демократична партія
доплаває до добродїйного то-
варства і причаїла до його
тикої пристани. Німечький-же
пролетаріят все рішучіше
стає на менше іділістичний, а
ле більше дійсний шлях, щоби
спасити 5,000,000 мільонів своїх
дїтей, — на шлях пролетар-
ської революції.

В Німеччині не достає мільон
помешкань, навіть если числи-
ти за помешканя ті горнища і
півниці, в котрих в теперіш-
ній час живуть мільони ні-
мечьких робітницї. Будівель-
ний матеріал є, будівельні ро-
бітниця надзвичайно терплять
від безробітї. Але домів ніхто
не буде: не вигідно, та і наці-
оналізація впереді. За те мїс-
кі самоуправи дають домовла-
дникам грошеві нагороди, если
ті-прибодують горнища
(та-ж для робітницї ліпшого
не треба). А до одної з мїсць-
ких самоуправ наслідя прось-
ба про побудованє нового пуб-
личного дому. Се корисне і
дуже необхідне для сучасної
Німеччини з її величезнім ро-
стом проституції заведење, слу-
чайно однак не було побудо-
ване. Робітниця тують ся по
8-10 людин в одній кімнаті.

Діти сплять по 2-3 на одній
ліжку. В Німеччині середно на
одно ліжко припадає 2-5 лю-
дей. Одночасно з тим величез-
ні палати і віді стоять пусти-
ми. Двоє людин займають в
тім самім згущенім Берліні 20
кімнат, а один полковник, ве-
ликий любитель птиц, має 15
кімнат: в двох живе він сам,
а в инших 13-ох — його улю-
блені сови.

Жєнщини робітничої класи
переживають і знають те все.
Вони щодня читають в газе-
тах про застрашачі барнші
буржуазії, доходячі до 400%;
і їх сумне незадоволенє крїп-
не, їх свідомість і революцій-
ність зростає. Підчас війни
ми віддавали своїх мужів і си-
нів за чужу справу; тепер ми
підємо разом з ними бороти
ся за свою власну”, — кажуть
вони.

Все більше жєнщин появля-
єть ся на зібранях, скликуваних
комуністичною партією. Все
частіше виступають на них
робітницї і жінки робітницї.
І слухаючи їх горячі і смілі
промови, відчуваєш бачиш:
революція іде. Завтра вони бу-
дуть з нами.
Л.
“Комуністка”.)

ТРЕТІЙ КОНГРЕС КОМУ-
НІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Які партії беруть участь
в конгресі.

В нарадах Третього Конгресу
Комуністичного Інтернаціо-
налу в Москві возьмуть участь
ось такі партії, — дійсні члени
з повним правом голосу, а при-
хильники з голосом дорадчим:
Росія: Комуністична Партія.
Німеччина: Обєднана Кому-
ністична Партія і Робітниця
Комуністична Партія (з голо-
сом дорадчим).
Франція: Соціалістична Пар-
тія і революційна меншість в
синдикатах.
Італія: Комуністична Партія,
Синдикалістичний Союз, Союз
Зелізничників, Союз Моряків
і Соціалістична Партія (з го-
лосом дорадчим).
Болгарія: Комуністична Пар-
тія.
Польща: Комуністична Ро-
бітниця Партія Польщі.
Східна Галичина: Кому-
ністична Партія Східної Галичи-
ни і Союз Жидівських Робі-
тниців (з голосом дорадчим).
Чехословаччина: Комуністи-
чна Партія Німечької Чехосло-
ваччини, Марксіська Лівія
Чеських Соціалістів, Словаць-
ка Соціалістична Партія (з го-
лосом дорадчим) і Міжнарод-
на Соціалістична Партія Під-
карпатської Руси (з голосом
дорадчим).
Англія: Обєднана Кому-
ністична Партія, Незалежна Ро-
бітниця Партія (ліве крило).
Америка: Комуністична Пар-
тія і Промислові Робітниця
Світа (I.W.W.).
Австрія: Комуністична Пар-
тія.
Угорщина: Комуністична
Партія.

Югославія: Комуністична
Партія і Соціалістична Партія
автономного краю (з дорад-
чим голосом).

Україна: Комуністична Пар-
тія.

Фінляндія: Комуністична
Партія.

Швеція: Комуністична Пар-
тія.

Норвегія: Робітниця Партія.
Еспанія: Комуністична Пар-
тія і Робітниця Федерация.

Східно-Сибірська Републі-
ка: Комуністична Партія.

Японія: Комуністичні Групи.
Аргентина: Комуністична
Партія і Комуністична Робіт-
нича Федерация (з дорадчим
голосом).

Азербайджан: Комуністична
Партія.

Вірменія: Комуністична Пар-
тія.

Грузія: Комуністична Пар-
тія.

Греція: Комуністична Пар-
тія.

Бельгія: Комуністична Пар-
тія.

Голляндія: Комуністична Пар-
тія.

Данія: Комуністична Партія.
Швейцарія: Комуністична
Партія і Ліви Робітничі Союзи
(з дорадчим голосом).

Румунія: Комуністична Пар-
тія.

Латвія: Комуністична Пар-
тія.

Естонія: Комуністична Пар-
тія і Незалежні Соціал-демо-
крати.

Персія: Комуністична Партія.
Австралія: Комуністична
Партія.

Канада: Комуністичні Групи.
Куба: Комуністичні Групи.
Мексико: Комуністична Пар-
тія.

Центральна Америка: Кому-
ністичні Групи.

Чиле: Соціалістична Партія.
Ява: Комуністична Партія.

Полуднева Африка: Міжна-
родна Соціалістична Ліга.

Литва: Комуністична Партія.
Португалія: Комуністичні
Групи.

Люксембург: Комуністична
Партія.

Ірландія: Комуністичні Гру-
пи.

Ісландія: Комуністична Пар-
тія.

Туреччина: Комуністична
Партія.